

רשומות

הצעות חוק

29 באוקטובר 1978

1372

כ"ה בתשרי תשל"ט

צמוד

18

חוק התקנים (תיקון מס' 3), תשל"ט—1978

חוק התקנים (תיקון מס' 3), תשל"ט-1978

- תיקון סעיף 2א 1. בסעיף 2א לחוק התקנים, תשי"ג-1953¹ (להלן - החוק העיקרי), בסופו יבוא יוכן לעסוק באיסוף מידע, מיוגו והפצתו.
- תיקון סעיף 8 2. בסעיף 8 לחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:
- "(ה) הוכרז תקן כתקן רשמי, יהיו ביטול התקן, החלפתו בתקן אחר או שינויו טעוניהם אישור בכתב של שר התעשייה, המסחר והתיירות ופרסום אכרזה על כך ברשומות; תקן מחליף או מתוקן כאמור יהיה התקן הרשמי."
- תיקון סעיף 9 3. האמור בסעיף 9 לחוק העיקרי יסומן כסעיף קטן (א) ואחריו יבוא:
- "(ב) בנוסף לאמור בסעיף קטן (א), רשאי שר התעשייה, המסחר והתיירות לקבוע בצו כי לא יעשה אדם במצרך שמיפרט שלו נקבע כתקן רשמי את אחד המעשים המנויים בסעיף קטן (א), אלא אם ניתן לו היתר מאת המכון לסמנו בתו תקן וסימנו בהתאם לתנאי ההיתר; המכון רשאי לבטל היתר כזה לגבי מצרך שניתן עליו היתר ולא יוצר לפי דרישות התקן."
- (ג) תחילתו של צו לפי סעיף קטן (ב) תהא ששים יום אחרי פרסומו ברשומות או במועד מאוחר יותר שקבע השר."
- תיקון סעיף 11 4. בסעיף 11 לחוק העיקרי, בסוף סעיף קטן (ג) יבוא "או לפי צו על פי סעיף 9 (ב)".

דברי הסבר

לפתו של תקן בידי המכון יהיו טעוניהם אישור השר אם התקן הוכרז כרשמי - ושמכות אישור זה יהיו התיקון או החלפה גם על התקן הרשמי.

סעיף 3 9 לחוק קובע כי משהוכרז תקן כתקן רשמי, חובה על היצרן לייצר את המצרך בהתאם לדרישות התקן. כדי להבטיח ביצוע הוראה זו, מן הראוי, במקרים שאי עמידה בתקן עלולה להביא לפגיעה בבריאותו של אדם או בבטיחותו, כי תהליך ייצורו של מצרך כזה יעמוד תחת בקרה של המכון. על כן מוצע להסמיך את השר לקבוע כי תהיה חובה לא רק לייצר מצרך כזה בהתאם לדרישות התקן הרשמי, אלא אף לסמנו בתו תקן.

סעיף 4 11 לחוק העיקרי מורה לאמור: (א) לא יסמן אדם כל חומר וכל מוצר בתו תקן אלא בתוקף היתר שניתן כאמור בסעיף קטן (ב).
התיקון מוצע לאיר הוספת סעיף 9 (ב) לחוק העיקרי.

סעיף 1 2א לחוק העיקרי ענינו מטרות המכון, וזו לשונו:

"2א. מטרת המכון היא תקינה והבטחת רמה גאותה של טיב המצרכים, אם בקביעת תקנים ואם בדרך אחרת, ורשאי הוא, בין השאר, לערוך מחקרים, סקרים ובדיקות של חמרים, מוצרים ומיתקנים, לאשר מפרטים וכללים טכניים ולעודד את השימוש בהם, ולקיים השגחה על ייצור מצרכים בהתאם לכללים שקבע."

לשם פעילותו של המכון בתחום התקינה על מכוון התקנים לאסוף מידע של תקנים ומפרטים טכניים הקיימים ברחבי העולם, למיין אותו ולהפיצו בין הנוקקים לשירותיו של המכון.

סעיף 2 תקן רשמי הוא, לפי הגדרת החוק העיקרי, תקן שהשר הכריז עליו כעל תקן רשמי. לעתים, בעקבות התפתחויות טכנולוגיות ואחרות מתחייב תיקון תקן או החלפתו. מן הדין שביטולו, תיקונו או הח-

¹ ס"ח תשי"ג, עמ' 30; תשי"ה, עמ' 2; תשל"א, עמ' 22.

5. אחרי סעיף 11 לחוק העיקרי יבוא:

הוספת סעיף 11א

11א. המכון רשאי, באישור שר התעשייה, המסחר והתיירות, להתקשר בהסכמים עם מוסדות שמהוץ לישראל, לשם הסדרת סימונם בתו תקן של מצרכים המתאימים לדרישות התקן, המיוצרים באותה ארץ ומיובאים לישראל.

"הסכמים עם מוסדות-חוץ"

6. בסעיף 12 לחוק העיקרי -

תיקון סעיף 12

- (1) בסעיף קטן (א), ברישה, אחרי "המכון וכל מי שאושר בכתב לענין זה על ידי הממונה" יבוא "(להלן - מעבדה מאושרת)";
- (2) במקום סעיף קטן (ב) יבוא:
 - "(ב) תעודת בדיקה שניתנה כאמור בסעיף קטן (א) ונחתמה בידי מנהל מעבדה מאושרת או בידי מי שהוא הסמיך לכך, תשמש ראיה לתכנה כל עוד לא הוכח היפוכו של דבר.
 - (ג) מקום שלענין חיקוק נדרשת ראיה כי נתמלאו תנאי תקן, לא תתקבל כראיה תעודה אלא אם ניתנה בידי מעבדה מאושרת."

7. בסעיף 12ב לחוק העיקרי -

תיקון סעיף 12ב

- (1) בסעיף קטן (א), אחרי "המעיד על השגחת המכון" יבוא "(להלן - סימן השגחה)";
- (2) במקום סעיף קטן (ג) יבוא:
 - "(ג) לא ישתמש אדם ולא יסמן מצרך בסימן השגחה אלא על פי היתר שניתן כאמור בסעיף קטן (א) ובהתאם לתנאי ההיתר."

8. במקום סעיף 112 לחוק העיקרי יבוא:

החלפת סעיף 112

112. (א) המכון רשאי לקבל שכר בעד השירותים שהוא נותן. (ב) השכר ישולם בהתאם למחירון שיקבע הועד הפועל באישור שר התעשייה, המסחר והתיירות, ולענין השכר שישולם בעד היתר לסמן בתו תקן לפי סעיף 9 (ב) - גם באישור ועדת הכלכלה של הכנסת. (ג) המחירון יימצא לעיין הציבור במשרדי המכון ובמשרד הממונה, והוא אינו טעון פרסום ברשומות."

"קבלת שכר"

ד ב ר י ה ס כ ר

גיה על ייצורו בהתאם למפרט שאושר, רשאי המכון להחיר סימונו בסימן המעיד על השגחת המכון ולקבוע תנאים לסימונו.

(ב) המכון רשאי בכל עת לבטל, בהודעה מנומקת בכתב, היתר שניתן לפי סעיף קטן (א).

(ג) לא ישתמש אדם בסימן כאמור בסעיף קטן (א) שלא בהיתר כאמור באותו סעיף קטן.

(ד) היתר לפי סעיף זה לא יבוטל בשל כך בלבד שמצרך שהזמין צבא-הגנה לישראל לשימושו הבלעדי אינו מתאים למפרט שאושר ואי-התאמתו מתחייבת מתנאי אי ההזמנה, ובלבד שהמצרך יסומן בסימן שקבע שר הבטחון בתקנות.

8 לפי סעיף 112 לחוק העיקרי רשאי המכון לקבל שכר בעד השירותים שהוא נותן. השירותים ניתנים כרגיל לגופים מסחריים, והם רבים ומגוונים. מן הראוי איפוא שהמכון הנותן שירותים אלה יהיה הקובע את מחירם, בכפוף לאישור מוקדם של השר או

5 סעיף בעקבות העמקת הקשרים בין ישראל למדינות הקהילה האירופית ומדינות אחרות, התעורר הצורך למסד את עקרונ ההדדיות באישור עמידה בדרישות התקן, וזאת על ידי מתן סמכות חוקית למכון להתקשר בהסכמים עם מוסדות תקינה וגופים אחרים בחו"ל לשם הסדרת סימונם בתו תקן של מצרכים המתאימים לדרישות התקן, המיוצרים בידי יצרנים בחו"ל והמיובאים לישראל.

6 סעיף 12 לחוק העיקרי מורה לאמור: "12. (א) המכון וכל מי שאושר לענין זה בכתב על ידי הממונה, רשאים לבדוק את מידת התאמתו של מצרך לתקן, או לתקן רשמי, ולתת תעודת בדיקה על כך. (ב) תעודת בדיקה שניתנה כאמור בסעיף קטן (א), תשמש ראיה לתכנה כל עוד לא הוכח היפוכו של דבר."

7 סעיף 12ב לחוק העיקרי מורה לאמור: "12ב. (א) מצרך שמפרטו לא נקבע כתקן והמכון מש-

- תיקון סעיף 13 9. בסעיף 13 (א) לחוק העיקרי -
 (1) בפסקה (3), אחרי "בתו תקן" יבוא "או כסימן השגחה";
 (2) אחרי פסקה (4) יבוא:
 "(5) לתאר או לסמן מצרך באופן העלול לעורר את הרושם
 כי המכון משגיח על ייצורו, אם אין המכון משגיח על ייצורו."
- תיקון סעיף 14 10. בסעיף 14 לחוק העיקרי, בכל מקום, אחרי "תו תקן" יבוא "או סימן השגחה".
- תיקון סעיף 17 11. (א) בסעיף 17 (א) לחוק העיקרי -
 (1) בפסקה (3), אחרי "מכר מצרך מסומן בתו תקן" יבוא "או כסימן השגחה";
 (2) במקום הסיפה יבוא "דינו - מאסר שנה או קנס 100,000 לירות".
 (ב) אחרי סעיף קטן (א) האמור יבוא:
 "(1א) העובר על תקנה זו לפי חוק זה, דינו - מאסר ששה חדשים
 או קנס 25,000 לירות".
- הוספת סעיפים 20 עד 23 יסומנו כסדרם 22 עד 25 ולפניהם יבוא:
 20. לענין תשלום מסים ותשלומי חובה אחרים המגיעים למדינה או
 לרשות מקומית, דין המכון כדין המדינה.
 21. דין עובדי המכון כדין עובדי המדינה לענין חיקוקים אלה:
 (1) פקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971;²
 (2) פקודת הנזיקין [נוסח חדש].³

דבריו הבר

- סעיף 10 סעיף 14 לחוק העיקרי מורה לאמור:
 "14. על אף האמור בפקודת סימני המסחר, 1938, לא
 יירשם, לאחר שנקבע תו תקן, כל סימן מסחרי הדומה
 לאותו תו תקן, או העלול לעורר את הרושם שניתן לבע-
 ליו היתר להשתמש באותו תו תקן; וכן לא יירשם, אחרי
 תחילת תקפו של חוק זה, סימן מסחרי הכולל מלה מה-
 מלים המוגנות אלא בהיתר מאת שר המסחר והתעשייה."
- סעיף 9 סעיף 13 (א) לחוק העיקרי מורה לאמור:
 "13. (א) אסור לאדם -
 (1) להשתמש במלים תקן, סטנדרד וגורמה,
 או במלים קרובות לאלה, על כל נטיותיהן
 (להלן - מלים מוגנות), לתיאור מפרט, או
 כללים טכניים, שלא נקבעו כתקן או כתקן
 רשמי;
 (2) להשתמש במלה מהמלים המוגנות כשם
 לעסק, או לפעולות עסק, ללא היתר מאת
 שר המסחר והתעשייה; הוראה זו לא תחול
 על אדם שהשתמש כאמור לפני תחילת תקפו
 של חוק זה;
 (3) לתאר מצרך, בכתב או בעל פה או בכל
 דרך אחרת שהיא, תיאור העלול לעורר את
 הרושם שניתן היתר לסמו בתקן תן, אלא אם
 נוכח שאמנם ניתן היתר כזה;
 (4) לסמן מצרך באופן העלול לעורר את
 הרושם, כי המצרך מתאים לתקן או לתקן
 רשמי, פרט לסימן בחוק בתו תקן."
- סעיף 11 סעיף 17 (א) לחוק העיקרי מורה לאמור:
 "17. (א) אדם שעשה אחת מאלה:
 (1) לא מילא אחרי דרישת תקן רשמי;
 (2) מנע את הממונה או את האדם שהוסמך
 על ידיו מבצע סמכויותיו לפי חוק זה, או
 הפריע לו בכך;
 (3) מכר מצרך מסומן בתו תקן בידעה שה-
 סימון נעשה ללא היתר מאת המכון, או שהיה
 יסוד להניח שהסימון נעשה ללא היתר כזה;
 (4) עבר באופן אחר על הוראה מהוראותיו
 של חוק זה,
 דינו - מאסר עד שנה או קנס עשרת אלפים
 לירות או שני העונשים כאחד."
- סעיף 12 המכון הוא מכון ציבורי שלא להפקת רווחים
 ועל כן מוצע כי דין המכון עצמו יהיה כדין
 המדינה לענין מסים, ודין עובדי המכון יהיה כדין עובדי
 המדינה לענין תעודות עובד הציבור ולענין ההגנה הניתנת
 בפקודת הנזיקין לעובדי הציבור.

² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 18, עמ' 421. ³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 10, עמ' 266.